

Protokół dla
Wywiadu w oparciu o czynności
dnia codziennego RBI™

R. A. McWilliam

Translated by Rafal Deda

© 2009

Wstęp

Wywiad w oparciu o czynności dnia codziennego RBI™ jest semistrukturalnym wywiadem klinicznym, stworzonym, aby pomóc rodzinom podjąć decyzję co do rezultatów/celów ich indywidualnych planów, stworzyć bogaty i dokładny opis funkcjonowania dziecka i rodziny oraz ustanowić natychmiastowo pozytywną relację pomiędzy rodziną i specjalistą. Osoby przeprowadzające wywiad są szkolone w jego przeprowadzaniu. Jednakże przy użyciu tego protokołu, specjalista posiadający wiedzę o rozwoju dziecka, funkcjonowaniu jego i jego rodziny oraz posiadający umiejętności niezbędne do przeprowadzenia wywiadu, powinien być w stanie skutecznie go przeprowadzić.

Tego protokołu można używać od początku procesu (tzn. w celach organizacyjnych) aż do wyznaczenia przez rodzinę celów, które wybrała w kolejności od najistotniejszych do najmniej ważnych. W protokole znajduje się miejsce na informacje, które specjalista może zapisywać na różnych etapach wywiadu. Ponieważ RBI jest oceną potrzeb, jak również oceną opisową funkcjonowania dziecka i jego rodziny, niektórzy specjaliści mogą chcieć zachować kopię wypełnionego protokołu. Rodzina powinna zatwierdzić formę, w jakiej protokół będzie używany.

Protokół jest ułożony w takiej kolejności, w jakiej mają miejsca kolejne kroki w procesie. Oświadczenia ustne, które osoba przeprowadzająca wywiad oczywiście może modyfikować, są napisane **wytluszczonym i pochyłym** drukiem. Dokument jest stworzony w formacie pdf, gotowym do wypełnienia. Ma to służyć ochronie jego oryginalnej wersji. Protokół można wypełniać ręcznie lub na maszynie.

Ustalenia

1. Podczas umawiania wywiadu RBI, proszę przekazać rodzinie, że
 - a. **"Spotkanie potrwa dwie godziny;**
 - b. **"Jest to intensywna dyskusja o państwa codziennym życiu, a przynajmniej o tej jego części, którą chcą się państwo z nami podzielić;**
 - c. **"Głównym celem jest pomóc państwu określić państwa priorytety, a potem przejść do planu interwencji, który będziemy wspólnie rozwijać;**
 - d. **"Spotkanie jest najbardziej efektywne, jeśli niewiele rzeczy odwraca od niego naszą uwagę, dlatego chcę zapytać, czy ktoś może w tym czasie zająć się dzieckiem/ dziećmi? Jeśli nie, nie ma problemu. Poradzimy sobie.**
 - e. **"Proszę pamiętać, że potrzebujemy dwóch godzin, ale przeprowadzamy ten wywiad tylko raz do roku."**
2. Podejmij decyzję o miejscu spotkania. Może być to dom lub inne ciche miejsce, zgodnie z wyborem rodziny. Jeśli dziecko ma być obecne, poproś aby spotkanie odbyło się w domu, by zwiększyć prawdopodobieństwo, że rzeczy takie, jak zabawki, pieluszki oraz jedzenie będą dostępne na miejscu.
3. Podejmij decyzję co do godziny spotkania.
4. Jeśli chcesz, znajdź drugą osobę, która wspomogą cię w przeprowadzeniu wywiadu. Jest to zalecane, szczególnie dla niedoświadczonych osób przeprowadzających wywiad lub dla tych, którzy mają trudności w robieniu notatek i jednoczesnym podtrzymywaniu rozmowy.
5. Określ jasno, jaką rolę ma spełniać druga osoba wspomagająca przeprowadzenie wywiadu. Może to być na przykład:
 - a. Spisywanie notatek;
 - b. Pomoc w zadawaniu pytań o większość czynności dnia codziennego (jeśli chcesz, żeby druga osoba uczestniczyła w wywiadzie prawie na równi z tobą);
 - c. Zadawanie ważnych pytań, których zapomnisz zadać (jeśli chcesz wykonać wywiad w większości samodzielnie);
 - d. Minimalizowanie kwestii odwracających uwagę od wywiadu, np. zabawianie dzieci (jeśli jest taka potrzeba, zawsze wykonuje tę czynność osoba wspomagająca, a nie przeprowadzający wywiad);
 - e. Ocenianie narzędzia w oparciu o odpowiedzi osoby udzielającej wywiadu.

Nazwisko rodzica dokonującego ustaleń: _____

Nazwisko dziecka: _____

Wiek dziecka: _____ **Data & godzina wywiadu:** _____

Miejsce wywiadu: _____

Główna osoba przeprowadzająca wywiad: _____

Osoba wspomagająca: _____

Przygotowanie

1. Usadź główną osobę udzielającą wywiadu (np., matkę) pod kątem 45 stopni do głównej osoby przeprowadzającej wywiad.
2. Usadź członków rodziny razem, a osobę wspomagającą wywiad obok osoby przeprowadzającej wywiad.
3. Jeśli masz wybór, stół w kuchni lub jadalni jest odrobinę lepszy niż meble salonowe, ale nie warto na to naciskać.
4. Przedstawienie się: Upewnij się, że wszyscy wiedzą, kto jest kim i dlaczego biorą udział w wywiadzie.

Obecni w czasie wywiadu

Nazwisko	Rola

Wprowadzenie do Wywiadu

- 1) "Celem dzisiejszego spotkania jest omówienie waszych codziennych czynności rodzinnych, aby odkryć, czego naprawdę chcecie i potrzebujecie w ramach wczesnej interwencji. Jest to najlepsza metoda uporządkowania naszych myśli. Czy się zgadzasz? Jeśli nie chcesz czegoś powiedzieć, nie mów tego! Możesz zakończyć spotkanie w dowolnym momencie. Ok? Na koniec sporządzimy listę z punktami, nad którymi chciałabyś/ chciałbyś aby pracował nasz zespół. Ok? Jeśli nie uda nam się skończyć dzisiaj, znajdziemy inny dzień, ale powinniśmy się postarać dotrzeć dziś do końca, dlatego zaczynamy tę interwencję tak szybko jak to możliwe."**
- 2) "Pozwól, że zacznę od pytania, kto mieszka w tym domu razem z twoimi dziećmi."**

Kto mieszka w tym domu	Wiek dzieci

a) "Dlaczego [twoje dziecko] jest w [lub skierowane na] program/ie wczesnej interwencji??"

Powód wczesnej interwencji:

3) "Zanim zaczniemy omawiać wasz dzień, czy możecie mi powiedzieć, jakie są twoje główne obawy co do dziecka i rodziny?"

Główne obawy:

- a) [Wykazuj zainteresowanie i rób notatki, ale nie dopytuj zbyt dużo.]
- b) [W dowolnym momencie wywiadu, gdy rodzic wspomni o czymś, co jest problemem, pragnieniem lub w inny sposób kwalifikuje się jako rezultat, oznacz ten punkt, aby łatwiej go odszukać. Ja maluję obok takiego punktu gwiazdkę.]

c) "Zadam ci więcej pytań dotyczących tych kwestii przy omawianiu całego dnia."

Dzień

Rozpoczynanie czynności dnia codziennego

4) **"Jak rozpoczyna się twój dzień?"**

a) [Upewnij się, że rozmowa będzie dotyczyła tego, jak rozpoczyna się dzień rodzica, a nie dziecka]

b) ROZPOCZNIJ ROBIENIE NOTATEK NA STRONACH Z CZYNNOŚCIAMI.

5) **"Co robią inne osoby?"**

a) [Jeśli dziecko nie śpi, poproś o opisanie, co dziecko robi]

b) [Niezależnie czy dziecko nie śpi czy śpi,] **"W skali 1 do 5, jak bardzo podoba ci się początek twojego dnia?"**

6) **"Co dzieje się potem?"**

a) [Jest to pytanie przejściowe w całym wywiadzie. Pozwala ono rodzicowi na opisanie jego dnia, a osoba przeprowadzająca wywiad nie musi się domyślać co robi rodzina, w tym w jakiej kolejności wykonuje czynności.]

7) **"Cofnijmy się i zajmijmy porannym wstawaniem twojego dziecka."**

a) [Zwykle trzeba spowalniać rodziców, ponieważ nie wiedzą jeszcze jak dużo szczegółów chcemy od nich uzyskać. Poranne czynności to okazja, by pokazać rodzicowi jak dużo informacji ma podawać przy każdej kolejnej czynności.]

8) [Zakładając, że jest to pierwsza czynność dotycząca dziecka,] "Co robi cała reszta?" [Próbujemy określić warunki normatywne dla tej czynności i to, z czym rodzina musi borykać.]

9) **"Co robi twoje dziecko?"**

a) [Pozwól odpowiedzieć na otwarte pytanie a potem, jeśli to konieczne, zadaj kolejne, poniższe pytania.]

b) "Jak twoje dziecko uczestniczy w tej czynności?"

i) [Spróbuj się dowiedzieć, czy dziecko jest mocno zaangażowane, po prostu wykonuje daną czynność, lub może nie uczestniczy w jej wykonaniu.]


c) "Jak dużo twoje dziecko robi samodzielnie?"


i) [Zadawaj pytania dotyczące samodzielności dziecka, odpowiednie dla danego etapu rozwoju. Musisz mieć wiedzę o rozwoju własnego dziecka!]


d) **"W jaki sposób twoje dziecko nawiązuje interakcję** [użyj prostszych określeń jeśli to konieczne] **z innymi osobami w tym czasie?"** [Zadawaj dodatkowe pytania, odpowiednie dla danego etapu rozwoju, dotyczące komunikacji, samodzielności, współpracy oraz umiejętności społecznych. Ogólnie mówimy tu o relacjach z innymi osobami w trakcie wykonywania danej czynności.]


- 10) **"W skali 1-5, jak dobrze twoim zdaniem przebiega ta pora dnia?"** [Jest to alternatywa dla pytania o satysfakcję.]
- 11) [Powtórz pytania 5)-10) przy każdej czynności.]
- 12) [Jeśli to konieczne,] **"Przejdźmy od razu do momentu przygotowywania obiadu"** [lub innej późniejszej czynności. Podczas niektórych wywiadów koniecznym jest aktywne posuwanie rozmowy do przodu].


Czynności dnia codziennego


<p>Obawa</p> 		<p>Ocena czynn ości</p>
--	--	--

Obawa 		Ocena czynn ości
--	--	---------------------------------

Obawa 		Ocena czynn ości
--	--	---------------------------------

Obawa 		Ocena czynności
--	--	----------------------------

Obawa 		Ocena czynn ości

Obawa 		Ocena czynn ości
--	--	---------------------------------

Zakończenie wywiadu

- 13) [Po omówieniu ostatniej czynności,] **"Czy jest jakieś typowe wydarzenie lub działanie, które powinniśmy omówić?"** [Jeśli jest na to czas, zapytaj o weekendy.]
- 14) **"Pozwól, że teraz zadam Ci dwa lub trzy pytania ogólne. Czy masz wystarczająco dużo czasu dla siebie i innej osoby?"**

Czas:

- 15) **"Kiedy leżysz w nocy nie śpiąc, o co się martwisz?"** [Zapisz odpowiedź oznaczając ją jako obawę, jeśli się do nich zalicza.]

Zmartwienia:

- 16) **"Jeśli jest coś, co chciałabyś/chciałbyś zmienić w swoim życiu, co by to było?"** [Zapisz odpowiedź oznaczając ją jako obawę, jeśli się do nich zalicza.]

Zmiana:

- 17) **"Teraz cofnę się I przypomnę ci o obawach o których wspomniałaś/wspomniłeś."**

- a) [Jeśli osoba wspomagająca wywiad/ osoba robiąca notatki jest zaangażowana w rozmowę] **"Teraz mój kolega/moja koleżanka w celu przypomnienia omówi raz jeszcze to co powiedzieliśmy."**
- b) [Powtórz listę zaznaczonych pozycji tak, by rodzic je widział. Rodzic przegląda notatki razem z osobą przeprowadzającą wywiad. Jest to ważne pod kątem symbolicznym jak również pragmatycznym.]
- c) [Rodzice czasami mówią dużo, ale na tym etapie nie zachęcamy do tego.]
- d) [Nie sporządzaj listy obaw oznaczonych gwiazdkami..]

Wybór rezultatów

- 18) [Odłóż kartki na stół, jeśli jesteś sam/a. Jeśli jest obecna osoba wspomagająca, w tym momencie przekazuje ona głos z powrotem głównej osobie przeprowadzającej wywiad.] **"Powiedz mi teraz, co chciałabyś/chciałabyś aby znalazło się na liście rzeczy nad którymi należy pracować."**
- a) [Zapisz to, co wybierze rodzic. Jeśli to konieczne, wróć do oznaczonych punktów i przypomnij o nich rodzicowi.]
- b) [Jeśli rodzic wspomni umiejętność niezwiązaną z kontekstem lub funkcją (np. „Chcę po prostu, żeby potrafił mówić”), zapytaj, w jakich „porach dnia” ta umiejętność będzie przydatna dziecku.]
- c) [Jeśli rodzic wspomni usługę niezwiązaną z funkcją (np. „Chcę po prostu, żeby miał fizjoterapię”), zapytaj dla jakiej umiejętności będzie to przydatne a następnie, jeśli to konieczne, w jakich porach dnia ta umiejętność będzie przydatna dziecku.]

- d) [Jeśli rodzina nie pamięta istotnych punktów, wróć do tych oznaczonych gwiazdką, szczególnie jeśli rodzi wydaje się myśleć o potrzebach na poziomie rodzica, które nie powinny być na planie.]
- 19)[Po zapisaniu 6-10 priorytetów i braku kolejnych,] **"Teraz uporządkujmy tę listę rozpoczynając od najważniejszych. Który punkt jest dla Ciebie najważniejszy?"** [Umieść 1 obok tego priorytetu.] **"Co jest następne?"** [Omów całą listę.]

